

Materialitetens roller och förutsättningar i kommunal krisledning

Martina Granholm

AKADEMISK AVHANDLING

För avläggande av filosofie licentiatexamen vid fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier (NMT) vid Mittuniversitetet, Campus Sundsvall, som offentligen kommer att försvaras i L111, måndag, 2019-01-14, 09:00 – 12:00

External reviewer is professor Karin Hedström

Abstract

Martina Granholm (2019). Materialitetens roller och förutsättningar i kommunal krisledning, Mid Sweden University. Licentiate thesis 146, ISBN 978-91-88527-76-9,

Arbetet med denna licentiatavhandling har skett inom ramarna för det Interregionalt finansierade projektet *Gränsöverskridande samarbete för säkerhet 2*. Syftet med avhandlingen har varit att fördjupa kunskapen om kommunal krisledning genom att också inkludera materialitetens medverkan i krisledningen och vilka förutsättningarna är för att de ska brukas. Med perspektivet av hur analoga och digitala resurser används under krisledning och vilka förutsättningar som finns för att detta ska göras skapas insikter att ta i beaktande när övningar och IT-stöd för övningar ska designas.

Studier har genomförts med en kvalitativ ansats med litteraturstudier, intervjuer och observationer som datainsamlingsmetoder. Det empiriska materialet har därefter betraktats med meningsgivande (sensemaking) och affordans (affordance) som teoretiska perspektiv för att förstå materialitetens roll och förutsättning i kommunal krisledning.

Avhandlingen visar att de förmågor som är återkommande under övningar är samverkan, kommunikation, informationsdelning och skapande av lägesbild. Ofta övas inte aktiviteterna i sin helhet då tekniska och analoga resurser inte innefattas i övningarna. Aktörerna övar därmed delar av görandet, att tänka kring exempelvis att skapa en lägesbild, och inte görandet som helhet som involverar materialitet. Aktörernas egna reflektioner från utvärderingarna är att de själva önskar mer övning med de tekniska resurser som de har till sitt förfogande. Artikel II visar att materialiteten tar en stor plats i det arbete som sker i krisledningsrummet. Materialiteten kan ses anta roller som strukturgivande, meningsgivande, tidsöverbryggande och distansöverbryggande. Den tredje ingående artikeln visar att förutsättningar för att kunna bedriva krisledning är att kunna hantera materialitetens roller och att det krävs flexibilitet då krisledningsgruppens sammansättning är beroende av krisens art och omfattning. Ytterligare en förutsättning är trygghet i den egna organisationen, att känna sin egen roll i krisledningsgruppen och att kunna hantera de analoga och digitala resurser som finns tillgängliga är även det en förutsättning för arbetet. Avslutningsvis visar arbetet också att tid är viktig. Tid att kunna öva de personer som ska ingå i krisledningsgruppen för att därmed kunna skapa den trygghet som behövs.

Keywords

Krisledning, stabsrum, materialitet, meningsskapande, affordans